

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

Dış Ticaret Beklenti Anketi

2025 1. Çeyrek Dönemi Beklentilerine İlişkin
Genel Değerlendirmeler

09 Ocak 2025

DIŞ TİCARET BEKLENTİ ANKETİ (DTBA)

İHRACAT VE İTHALAT BEKLENTİ ENDEKSLERİ (2025 1. ÇEYREK)

1. DTBA Hakkında Dönemsel Bilgiler

Dış Ticaret Beklenti Anketi'ne daha fazla firmanın katılımını sağlayarak dış ticaret beklentilerini daha geniş bir örneklem üzerinden ölçmek, dış ticaret politikalarının oluşturulmasında analizleri zenginleştirmek ve dış ticaret yapan firmaların ihtiyaçlarını, sorunlarını ve önerilerini daha kapsamlı bir şekilde değerlendirerek çözümler geliştirmek amacıyla 2025 yılı itibarıyla anket iletilen firma sayısı artırılmış olup detaylı bilgilendirme Yöntemsel Açıklamada yer almaktadır.

2025 yılının 1. çeyreğine ilişkin soruların yer aldığı anket formu 1453 firmaya gönderilmiş olup, 1253 firma anketi yanıtlamıştır. Buna göre, anketin cevaplanma oranı %86,2 olmuştur.

Anketi yanıtlayan 1253 firma, 2024 Eylül ayı itibarıyla yıllıklandırılmış rakamlara göre toplam ihracatın %49,3'ünü ve toplam ithalatın %60,4'ünü temsil etmektedir. Anket formunu yanıtlayan firmaların %22,5'i sadece ihracat ve %15,3'ü sadece ithalat yaparken, %62,2'si hem ihracat hem ithalat yapmaktadır.

İhracat ve İthalat Beklenti Endekslerine İlişkin Genel Değerlendirmeler¹

2025 yılı 1. çeyrek;

• **İhracat Beklenti Endeksi 101,3** seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dış Ticaret Beklenti Endeksleri	Bir Önceki Çeyreğe Göre Değişim
İhracat Beklenti Endeksi	
İhracat Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	
İhracat Siparişi Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	
Şu Anda Kayıtlı İhracat Sipariş Düzeyi	
İhracat Sipariş Düzeyi (Son 3 Ay)	

• **İhracat Beklenti Endeksine** dâhil edilen soruların yayılma endekslerine göre; gelecek 3 aya ilişkin ihracat beklentisi azalış yönünde etkilerken ihracat sipariş beklentisi endeksi, şu anda kayıtlı ihracat sipariş düzeyi ve son 3 aya ilişkin ihracat sipariş düzeyine yönelik değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilemiştir.

• **İthalat Beklenti Endeksi 117,3** seviyesinde gerçekleşmiştir.

• **İthalat Beklenti Endeksine** dâhil edilen soruların yayılma endekslerine göre; gelecek 3 aya ilişkin ithalat beklentisi, ithalat birim fiyatı beklentisi, şu anda kayıtlı ithalat sipariş düzeyine yönelik değerlendirmeler bir önceki çeyreğe göre endeksi ve son 3 aydaki ithalat sipariş düzeyine yönelik değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilemiştir.

Dış Ticaret Beklenti Endeksleri	Bir Önceki Çeyreğe Göre Değişim
İthalat Beklenti Endeksi	
İthalat Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	
İthalat Birim Fiyatı Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	
Şu Anda Kayıtlı İthalat Sipariş Düzeyi	
İthalat Sipariş Düzeyi (Son 3 Ay)	

Yeşil oklar artış, kırmızı oklar azalış göstermektedir.

➤ ***İhracata İlişkin Değerlendirmeler***

2025 yılının 1. çeyreğine ilişkin beklentileri ölçmeyi amaçlayan DTBA'ya ihracatçı firmalardan (1061 firma) katılımın en fazla olduğu ilk 5 sektör; ana metal sanayi (91 firma), gıda ürünlerinin imalatı (83 firma), kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı (69 firma) başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı (68 firma) ve motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı (57 Firma) olarak sıralanmaktadır.

¹Endekslere dâhil edilen soruların yayılma endeksleri ihracat/ithalat rakamlarına göre ağırlıklandırılmış frekanslar üzerinden hesaplanmıştır.

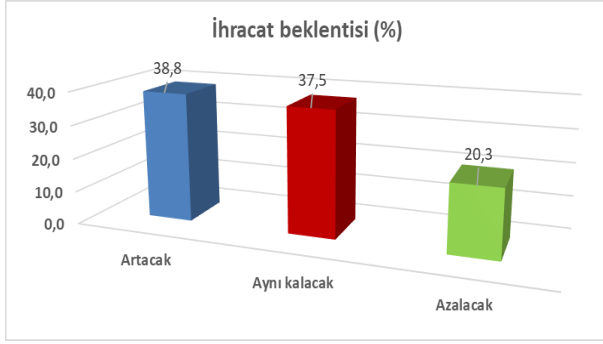

HİZMETE ÖZEL

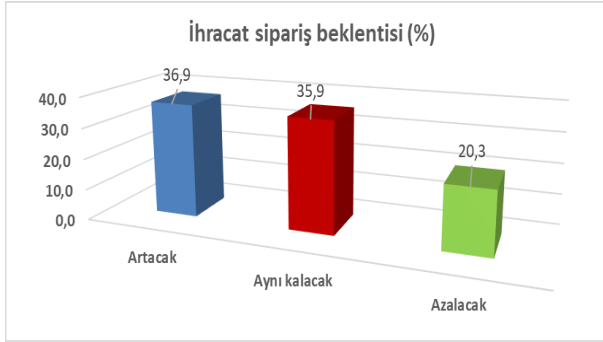
Gelecek 3 aylık dönemde ihracatçı firmaların ilk defa ihracat yapmayı planladığı ilk ülke **ABD**, ikinci ülke **Meksika** olurken **Mısır** üçüncü sırada yer almıştır.

Ankete katılım sağlayan ihracatçı firmaların cevaplarına göre 2025 yılı 1. çeyrekte²,

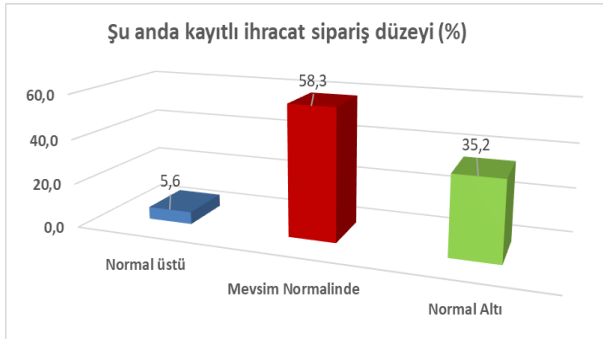
- İhracatçı firmaların %38,8'i ihracatın artacağını belirtirken, %20,3'ü azalacağını belirtmiştir. Buna göre denge, ihracatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

- İhracat siparişlerinin artacağına ilişkin beklentiler %36,9 olup azalış bekleyenlerin oranı %20,3 olarak gerçekleşmiştir.

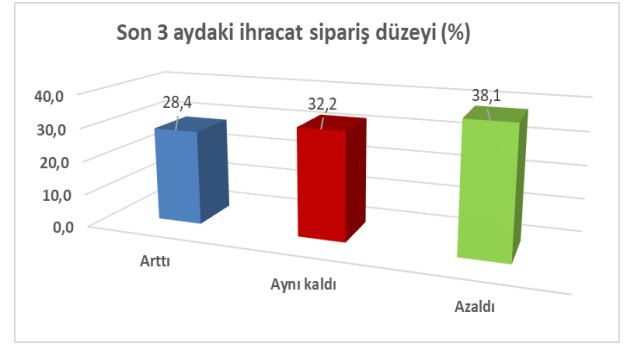
- Şu anda kayıtlı ihracat sipariş düzeyinin mevsim normalinde olduğunu belirten firmalar çoğunluktadır. (%58,3)

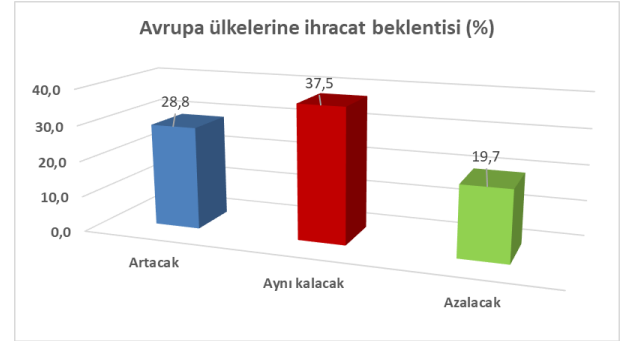
- Son 3 ayda ihracat sipariş düzeyinin arttığını belirten firmaların oranı %28,4 olarak gerçekleşirken azaldığını belirten firmaların oranı %38,1 olmuştur. Buna göre,

TARGEM

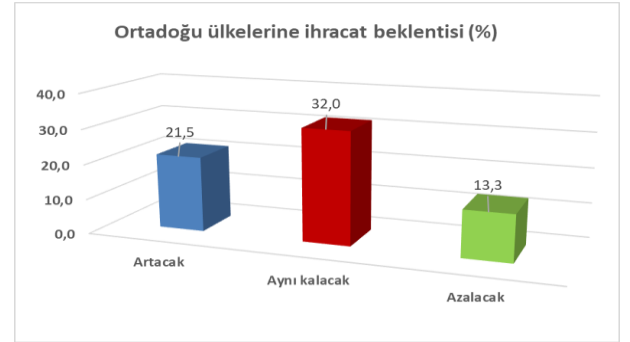
denge son üç aydaki ihracat sipariş düzeyinin azaldığı yönünde gerçekleşmiştir.

- Avrupa ülkelerine yönelik ihracatın artacağını belirtenlerin oranı %28,8 olurken azalacağını belirtenlerin oranı %19,7 olmuştur. Buna göre, denge ihracatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

- Ortadoğu ülkelerine ihracatın aynı kalacağını belirten firma sayısı çoğunlukta olup (%32,0) denge ihracatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

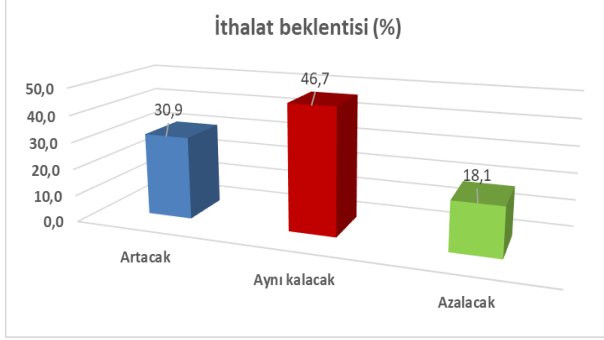
➤ İthalata İlişkin Değerlendirmeler

2025 yılı 1. çeyrekte, ithalatçı firmalardan (971 firma) DTBA'ya katılımın en fazla olduğu ilk 5 sektör; ana metal sanayi (139 firma), kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı (129 firma), başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı (111 firma), motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı (49 firma) ve bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri (45 firma) olmuştur.

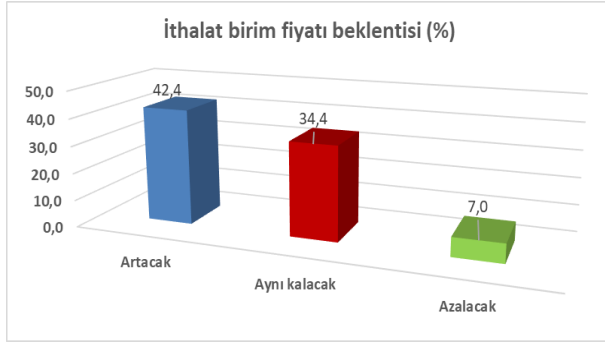
²Denge, olumlu beklentilerin yüzdesinden olumsuz beklentilerin yüzdesi çıkartılarak hesaplanmaktadır.

Ankete katılım sağlayan ithalatçı firmaların cevaplarına göre 2025 yılı 1. çeyrekte,

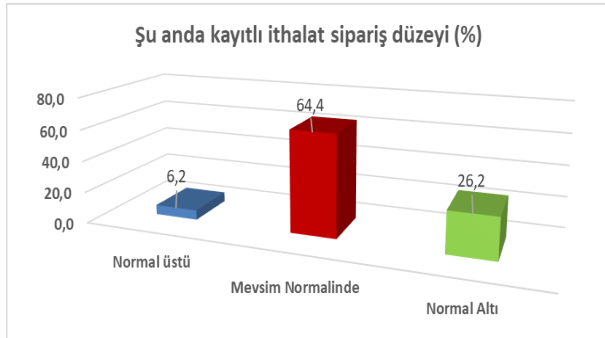
- İthalatının aynı kalacağını belirten firmalar (%46,7) çoğunlukta olmakla birlikte denge ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

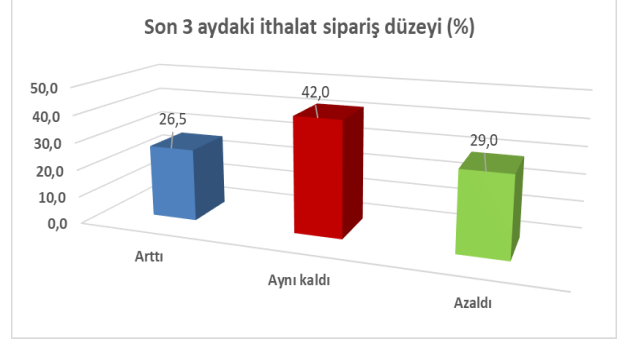
- İthalat birim fiyatının 1. çeyrekte artacağını belirtenlerin oranı %42,4 olurken, azalacağını belirtenlerin oranı %7,0'dır. Denge, ithalat birim fiyatının artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

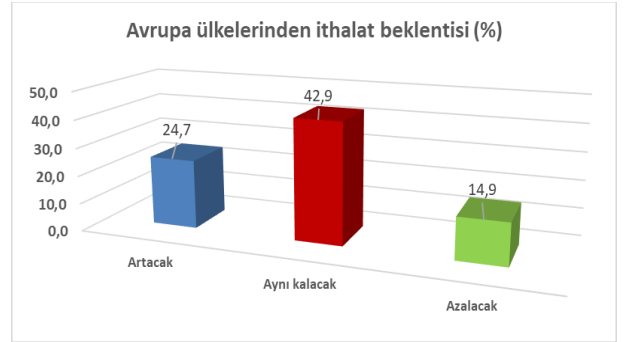
- Şu anda kayıtlı ithalat sipariş düzeyinin mevsim normalinde olduğunu belirtenlerin oranı %64,4 olurken, denge normalin altında gerçekleştiğini belirtenlerin lehine gerçekleşmiştir.

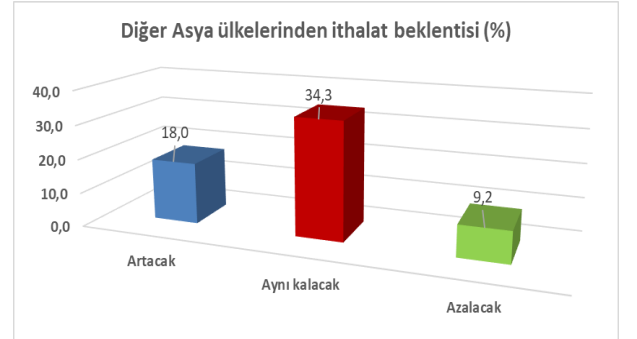
- Son 3 ayda ithalat siparişlerinin aynı kaldığını belirten firmalar çoğunlukta olmakla birlikte (%42,0) denge ithalat siparişlerinin azalacağı yönünde gerçekleşmiştir.

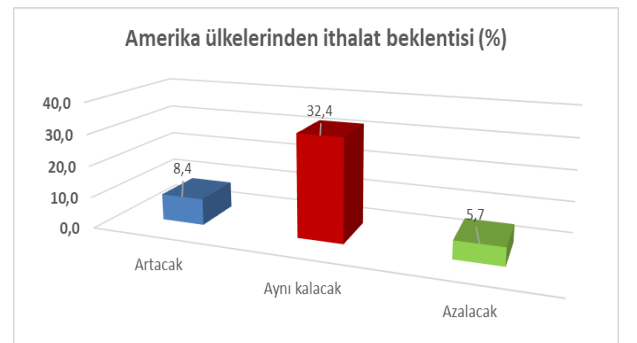
- Avrupa ülkelerinden ithalatının aynı kalacağını belirten firmalar çoğunlukta olmakla birlikte (%42,9) denge ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

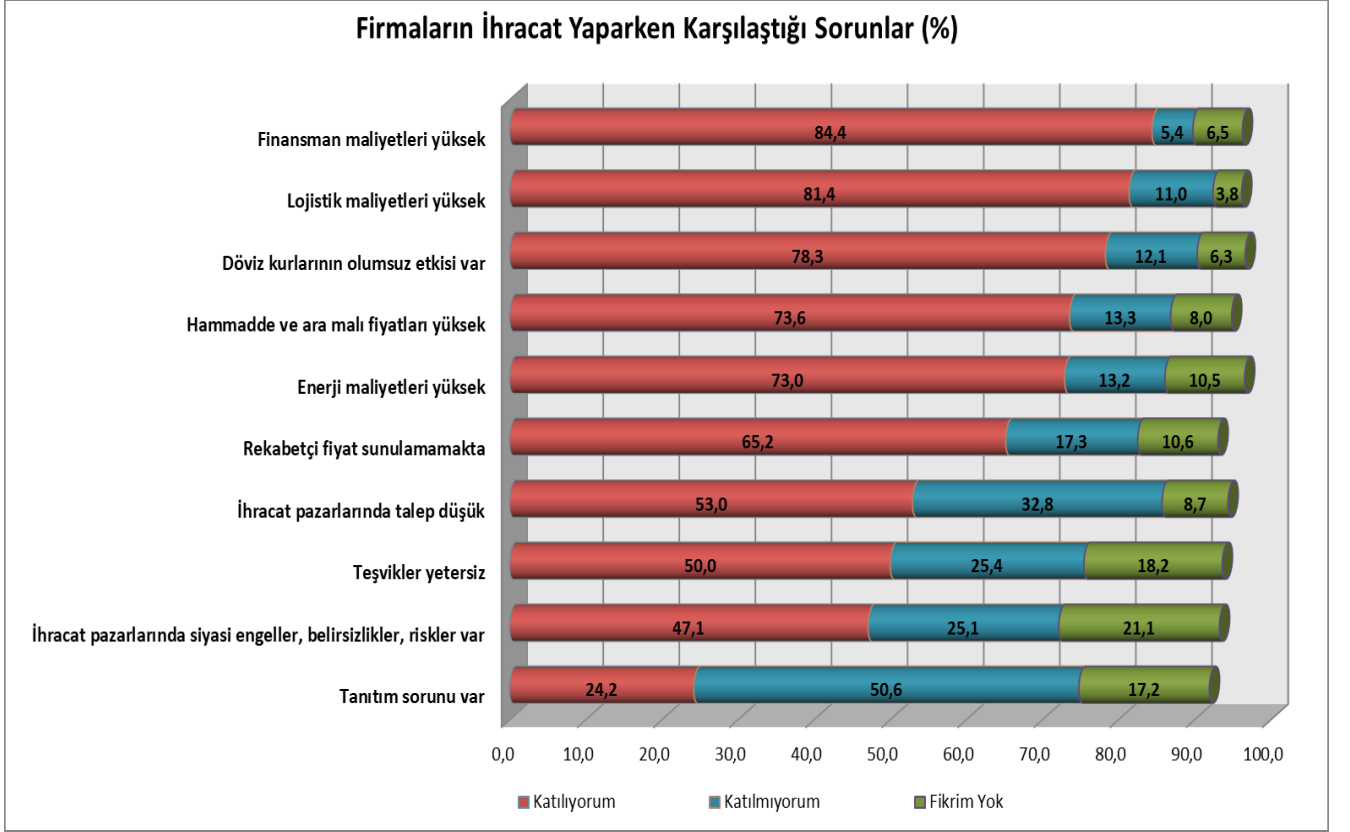
- Diğer Asya ülkelerinden ithalatının aynı kalacağını belirten firmalar çoğunlukta (%34,3) olmakla birlikte denge, ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

- Amerika ülkelerinden ithalatının aynı kalacağını belirten firmalar çoğunlukta (%32,4) olmakla birlikte denge, ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

- Firmaların ihracat yaparken karşılaştığı sorunlarda, 2025 yılı 1. çeyrek itibarıyla, ilk sırada finansman maliyetlerinin yüksekliği (%84,4), ikinci sırada lojistik maliyetlerinin yüksekliği (%81,4) ve üçüncü sırada döviz kurlarının olumsuz etkisi (%78,3) gelmektedir. Bunu, sırasıyla hammadde ve ara malı fiyatlarının yüksekliği (%73,6) ile enerji maliyetlerinin yüksekliği (%73,0) takip etmektedir.

- Firmaların ithalat yapma nedenlerinde, 2025 yılı 1. çeyrek itibarıyla, ilk sırada yurt içi üretimin olmaması (%63,0) gelmektedir. Bunu sırasıyla, yurt içi üretim miktarının yetersiz olması (%49,3), yurt içi fiyatların daha yüksek olması (%42,3) ve yurt içi kalitenin yetersiz olması (%38,3) takip etmektedir.

